

בש"פ 9587/17 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 9587/17

לפני:

כבוד השופטת י' וילנר

המבקשת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:

פלוני

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו לפי סעיף 23 לחוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006 במח"ע 28467-03-17 שניתנה ביום 27.11.2017 על-ידי השופטת מ' סוקולוב

בשם המבקשת:

עו"ד אריה פטר; עו"ד רחלי זוארץ-לוי

בשם המשיב:

עו"ד יפעת כץ

החלטה

1. ערר לפי סעיף 23 לחוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006 (להלן: החוק), על החלטתו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (כב' השופטת העמיתה מ' סוקולוב) במח"ע 28467-03-17, שניתנה ביום 27.11.2017, בגדרה נקבע, בין היתר, כי סמכות כניסתו של קצין הפיקוח לביתו של המשיב, שהורשע בעבירות מין, תוגבל כך שתינתן למשיב הודעה מראש של כשעה לפני עריכת הביקור.

כתב האישום והליכים קודמים

2. ביום 11.6.2008 הורשע המשיב, על סמך הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות מין בשני קטינים. על-פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בשנת 2006 ביצע המשיב מעשה מגונה בקטין כבן 9. בנוסף, בין השנים 2004-2006 ביצע המשיב סדרת עבירות של מעשים מגונים ומעשה סדום בקטין נוסף שהיה כבן 11 במועד תחילת ביצוע העבירות. על המשיב נגזר עונש של שבע שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי. ערעורו של המשיב על פסק הדין נדחה.

לקראת תום מאסרו, נקבע בדו"ח הערכת מסוכנות מחודש פברואר 2015 כי מסוכנותו המינית של המשיב גבוהה, הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך. בהמשך לכך, ביום 6.7.2015 הוטל על המשיב צו פיקוח ומעקב למשך 40 חודשים החל מיום 2.4.2015. במסגרת הצו הוטלו על המשיב מספר הגבלות וכן הוענקה לקצין הפיקוח הסמכות להיכנס למקום מגוריו של עבריין המין בנוכחותו, סמכות הקבועה בסעיף 18(א)(4) לחוק (להלן: סמכות הכניסה).

3. בחודש אוגוסט 2017 הגיש המשיב בקשה לעיון חוזר בתנאי צו הפיקוח בטענה כי מאז שהוצא הצו חל שינוי נסיבות בעניינו, וזאת לנוכח חלוף הזמן, נישואיו, והולדת בתו. המשיב ביקש הקלה בהגבלות שנקבעו בצו הפיקוח, ואף השיג על אופן השימוש בסמכות הכניסה. המשיב טען כי הפעלת סמכות הכניסה לאחר נישואיו פוגעת אף בפרטיותה של בת זוגו, ועל כן ביקש כי תינתן לו התראה זמן סביר בטרם ייעשה שימוש בסמכות זו. לבקשה לעיון חוזר צורפה הערכת מסוכנות עדכנית פרטית אשר העריכה את מסוכנותו של המשיב כבינונית-גבוהה. בהמשך לכך, נבדק המשיב אף על-ידי המרכז להערכת מסוכנות, אשר העריך כי מסוכנותו המינית נותרה גבוהה.

4. בהחלטתו מיום 27.11.2017 קבע בית המשפט המחוזי כי בשלב זה טרם פחתה מסוכנותו של המשיב ואף לא ניתן לקבוע בעת הזו אם היא תפחת בעתיד. לפיכך, פסק בית המשפט המחוזי כי בעת הנוכחית אין מקום לשנות את תנאי הפיקוח שנקבעו בעניינו של המשיב מבלי לסכן את ציבור הקטינים. יחד עם זאת, בית המשפט המחוזי קבע כי מאחר שהמשיב מתגורר בבית עם אשתו, "ניתן לבוא לקראתו בעניין הכניסה לבית", ועל כן נקבע כי הכניסה תוגבל, כך שלמשיב תינתן התראה מראש של כשעה לפני ביקורו של קצין הפיקוח בביתו של המשיב.

על החלטה זו נסב הערר שלפניי.

הערר דנן

5. לטענת המדינה, שגה בית המשפט המחוזי בכך שהתנה את סמכות הכניסה בהודעה מראש של כשעה, הואיל ומתן הודעה מראש תאיין את יכולתו של קצין הפיקוח למלא את תפקידו באופן אפקטיבי. עוד נטען כי התראה זו אינה עולה בקנה אחד עם מטרות החוק ועם הרציונליים העומדים בבסיסו.

המדינה אף הפנתה לפסיקת בית המשפט העליון האמריקאי וכן לפסיקה בקנדה שעסקה בשאלה כמה זמן מראש צריכים גורמי אכיפת החוק להודיע לנוכחים בבית בטרם ייכנסו אליו כי בכוונתם לעשות כן. לטענת המדינה, בהקשר זה נקבע כי די בהקשה על דלת הכניסה כדי לקיים את החובה להודיע "זמן סביר מראש" על כניסתם של גורמי אכיפת החוק. משכך, נטען כי אף בעניינו כל שנדרש מקצין הפיקוח הוא להקיש בדלתו של האסיר המשוחרר בטרם ייכנס לביתו כדי לעמוד בחובה להודיע על כך זמן סביר מראש, כפי שנקבע בבש"פ 1098/12 פלוני נ' מדינת ישראל

(3.6.2012) (להלן: בש"פ 1098/12). בהקשר זה הדגישה המדינה כי היא אינה חולקת על כך שקצין הפיקוח נדרש להודיע על הגעתו לביקור בביתו של המשיב, אולם לטעמה חובה זו מתמלאת בעת ההקשה על דלת הכניסה וההמתנה של קצין הפיקוח במפתן הדלת לפתיחת הדלת. לטענת המדינה, קביעת פרק זמן אחר תרוקן מתוכן את יכולתו של קצין הפיקוח למלא את תפקידו.

בנוסף, נטען כי החלטת בית המשפט המחוזי אינה מתחשבת במאפייני האישיות הספציפיים של המשיב ובהערכת המסוכנות בעניינו אשר נותרה גבוהה בחלוף למעלה משנתיים ממועד שחרורו ממאסר.

6. בדיון שנערך לפניי ביום 16.1.2018 התנגד המשיב לערר וטען כי אין לקבל את עמדת המדינה. המשיב הדגיש כי הוא סיים לרצות את עונשו במלואו, ומשך האיזון הנדרש בין האינטרסים המוגנים לבין שמירה על זכויותיו שונה ממקרים אחרים. בנוסף הפנה המשיב לסעיף 10 לחוק הקובע כי הפיקוח והמעקב יהיו במידה הנדרשת, ולסעיף 18(ב) לחוק הקובע כי קצין הפיקוח יעשה שימוש בסמכויותיו במידה הדרושה ותוך הגנה מרבית על פרטיותו של עבריין המין. המשיב הוסיף והפנה לקביעת בית משפט זה בבש"פ 1098/12, לפיה על קצין הפיקוח להודיע לעבריין המין זמן סביר קודם לביקור על הגעתו. בהקשר זה נטען כי הפסיקה הזרה שהובאה על-ידי המדינה אינה רלבנטית לעניינו הואיל ושם מדובר על סמכויותיו של שוטר לבצע חיפוש עם צו חיפוש, וזאת בשונה לחלוטין מעניינו.

המשיב הוסיף וטען כי אומנם ייתכן שיהיו מקרים בהם קצין הפיקוח לא יידרש להודיע על בואו מראש, למשל - במקרים בהם ישנו יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה - ואולם אין לאפשר, כדבר שבשגרה, כניסה לביתו של עבריין המין ופגיעה בפרטיותו ללא הודעה זמן סביר קודם לכן.

לבסוף טען המשיב כי התנאים בצו הפיקוח הם אינדיבידואליים ונקבעים באופן המותאם לאדם הספציפי, ולפיכך אף בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות יש לדחות את ערר המדינה. לטענת המשיב, בהחלטה בעניינו יש להתחשב בחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות בהן הורשע ומעת סיום ריצוי עונשו בלא שעבר עבירה נוספת רלבנטית; בהקפדה על יישום תנאי הפיקוח שהוטלו עליו; בכך שהתחיל בהליך טיפולי במוסד מוכר; ובשינוי הסטטוס המשפחתי שלו.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בכל החומר הרלבנטי, ושמעתי את באי-כוח הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, שוכנעתי כי דין הערר להתקבל.

8. סעיף 1 לחוק קובע כי מטרתו של החוק היא להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין חוזרות, וזאת באמצעות הערכת מסוכנות, פיקוח ומעקב. מטרה זו אף נזכרה בדברי ההסבר להצעת חוק עברייני מין (הגנה על הציבור), התשס"ב-2002, ה"ח 922, 922, וכן בפסיקה (ראו: בש"פ 962/10 חורב נ' מדינת ישראל, פ"ד סג(3) 638, 647 (2010) (להלן: עניין חורב); בש"פ 7248/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.9.2016); בש"פ 8017/16 שאלתיאל נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (6.11.2016); בש"פ 5772/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (24.7.2017) (להלן: עניין פלוני הראשון); בש"פ 6718/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.9.2017) (להלן: עניין פלוני השני)).

עניין פלוני השני)). תכלית זו אך מתעצמת בשעה שמדובר בקורבנות שהם קטינים (ראו: עניין פלוני הראשון, פסקה 23). יחד עם זאת, ובשים לב לאינטרסים העומדים מנגד – ובהם הפגיעה בזכויות הפרט, ובמיוחד זכותו לפרטיות, נקבעו בחוק מספר מנגנונים שנועדו לאזן ולהפוך את השימוש בצווי הפיקוח למידתי (ראו: עניין חורב, עמודים 651-658; עניין פלוני הראשון, פסקה 23; עניין פלוני השני, פסקאות 11-14). כך למשל, סעיף 18(ב) לחוק קובע כי קצין הפיקוח יעשה שימוש בסמכויותיו במידה הדרושה ותוך הגנה מרבית על פרטיותו של עבריין המין. כמו כן, תנאי צו הפיקוח מותאמים אישית לכל עבריין בהתאם לנסיבותיו וזאת על מנת למנוע ביצוע עבירות דומות לאלו אשר הורשע בגין (ראו: עניין פלוני הראשון, פסקה 23; עניין פלוני השני, פסקה 14).

9. לנוכח עקרונות אלה יש לבחון את השאלה הנדונה: כיצד יש להפעיל את סמכותו של קצין הפיקוח להיכנס למקום מגוריו של עבריין המין בנוכחותו, הקבועה בסעיף 18(א)(4) לחוק. בית המשפט המחוזי סבר כי על-מנת להפעיל סמכות זו יש לתת התראה של כשעה מראש בטרם הגעה למקום המגורים. עמדתו בעניין זה שונה. אני סבורה כי מתן התראה מראש טרם ביקורו של קצין הפיקוח במקום מגוריו של עבריין המין, עלולה לסכל את תכליתו המניעתית של החוק ולמנוע מקצין הפיקוח למלא את תפקידו באופן אפקטיבי. על מנת לפקח באופן יעיל אחר עבריין המין, על קצין הפיקוח לבחון את התנהלותו בזמן אמת, ומבלי שניתנת לו ההזדמנות (של פרק זמן כלשהו, לא כל שכן של שעה תמימה) לפעול ליצירת מצג כשר והסתרת התנהלות מחשודה (ראו והשוו: *United States v. Hamilton*, 591 F.3d 361, 369 (5th Cir. 2007); *United States v. LeBlanc*, 490 F.3d 1017, 1023 (8th Cir. 2010)).

לפיכך אני סבורה כי ככלל אין מקום לתת כל התראה מראש בטרם הגעת קצין הפיקוח לביקור בביתו של עבריין מין. לצד זאת אדגיש את המובן מאליו, והוא כי ביקור כאמור ייעשה באופן מכובד ותוך פגיעה מינימלית בפרטיותו של עבריין המין (ראו: בש"פ 5847/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 15 (7.8.2016)). כמו כן, אעיר כי ייתכנו מקרים, אם כי נדירים, בהם יסבור בית המשפט כי בנסיבות המקרה אכן נדרשת התראה מראש של קצין הפיקוח בטרם הגעתו לביקור בביתו של עבריין המין (למשל ראו: בש"פ 5876/10 וקנין נ' מדינת ישראל (25.8.2010)), אך מקרים אלו הם החרג לכלל.

לבסוף יוער כי לא נעלמה מעיני ההחלטה בבש"פ 1098/12, אליה הפנו הצדדים, כמוזכר לעיל, ואולם נדמה כי במקרה שנדון שם לא נדרש היה ללבן את הסוגיה עד תום. מכל מקום, עמדתי היא כי ככלל אין להורות על הודעה מראש טרם הגעה לביקור בהתאם לסמכות הכניסה על-פי החוק.

10. יישום כל האמור על ענייננו מוליך למסקנה כאמור כי יש לקבל את הערר. לא שוכנעתי כי עניינו של המשיב ונסיבותיו מהווים חריג לכלל האמור ומצדיקים מתן התראה מראש טרם ביקור של קצין הפיקוח בביתו, וזאת חרף השינוי במצבו המשפחתי וחלוף הזמן.

11. סוף דבר: הערר מתקבל. קצין הפיקוח לא יצטרך לתת כל התראה לפני בואו לביקור בביתו של המשיב לצורך הפיקוח עליו מכוח החוק.

ניתנה היום, ו' בשבט התשע"ח (22.1.2018).

ש ו פ ט ת
